

Ivana HERGLOVÁ, Bavorské kandidatury na český trůn v pozdním středověku a raném novověku

98 stran textu, obrazové a genealogické přílohy

Ivana Herglová se zaměřila na problematiku v českých dějinách téměř neznámou, na okolnosti pokusů o prosazení bavorských Wittelsbachů na český trůn na samém konci středověku. Autorka rozebrala dva z takové případy z hlediska motivace kandidatur, jednání o nich a důvodů jejich neúspěchu.

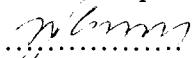
Úvodní část práce pojala v širším slova smyslu. Zařadila do něho nejen velmi pečlivě provedený rozbor stávající literatury a využitelných pramenů, ale i nastínění česko bavorských vztahů na konci středověku (tato pasáž mohla být zařazena jako první podkapitola první kapitoly). Úsporný a věcný text svědčí o autorčině znalosti problematiky i jejího obecnějšího pozadí.

Vlastní téma práce slečna Herglová logicky rozdělila do dvou kapitol, z nichž první pojednává o kandidatuře Albrechta III. v roce 1440 a druhá o bavorské kandidatuře v roce 1526. Z textu, i jeho rozsahu, je patrné, že diplomantce byla bližší první volba, jejíž rekonstrukci věnovala velké úsilí. Přinesla řadu nových poznatků, které čerpala z pracně objevené literatury a ze stávajících edic. Hledání eventuálních dalších pramenů je v daném případě velmi problematické, protože kandidatura byla neúspěšná a veškerá jednání o ní probíhala víceméně v ústní rovině. Cena pojednání spočívá nejen v představení vlastního kandidáta, jeho osudu, politiky a významu, ale i v rozšíření poznatků o situaci v Českém království po smrti Zikmunda Lucemburského a Albrechta Habsburské, o formování stavovské obce a její polarizaci v otázce kandidatury, tj. i v otázce budoucí podoby České koruny.

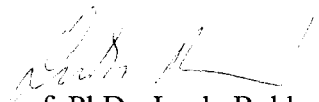
Kandidatura Ludvíka a Viléma Wittelsbašských v roce 1526 je v našem historickém povědomí více známá, ale méně již víme o důvodech rozhodnutí vévodů do boje o český trůn vstoupit. Trochu proto překvapuje poněkud strohé pojednání diplomantky. V daném případě by bylo možné nelézt asi ještě neznámé materiály v archivech, jak v Mnichově, tak ve Vídni, ale to již může být záležitostí dalšího výzkumu. Přes určitou stručnost diplomantka popsala situaci v roce 1526 výstižně a pokusila se naznačit i důvody bavorského neúspěchu. Vedle

finančních problémů Wittelsbachů možná mohla položit důraz i na postavení Habsburků v Evropě. Vystalo by pak více najevo, že českým stavům šlo především o zachování práva na svobodnou volbu. Bavorská kandidatura jim v tomto smyslu pomohla v jednání s Ferdinandem.

Závěr práce přináší přehledné shrnutí výsledků studia. Text autorka doplnila pečlivě provedenými poznámkami. Obsáhlá sdělení, která se v některých z nich objevují, mohla být zařazena do textu. Ve snaze o úspornost ve vyjadřování diplomantka vytvořila některá až příliš složitá, dlouhá a šroubovaná souvětí, jež někdy prozrazují své německé vzory. Obrazové přílohy přinášejí zcela originální, u nás v podstatě neznámé dokumenty. Cenné jsou i pracně genealogické tabulky.

Předkládaná práce Ivany Herglové je originální svým tématem a přináší celou řadu poznatků, jež mohou být dále využity i případně rozpracovány. První kapitola by si v upravené podobě zasloužila publikování. Diplomová práce tudíž splňuje kritéria na ni kladená, a proto ji doporučuji k obhajobě a hodnotím ji jako

24. ledna 2007

prof. PhDr. Lenka Bobková, CSc.
ústav českých ději FF UK